

що причинява мозаичната работа въ филологията, историята и географията, който наистина съ цѣлото си сърдце е билъ при науката отъ любовъ къмъ нея, къмъ човѣчеството и къмъ хубавото — той и следъ други съмнителни слави всѣкога се стреми съ ума си къмъ книгитѣ, екскерптитѣ, научни пжтувания и спокойното „созерцаніе міра“. Опитността отъ последнитѣ години, дивиятъ скокъ въ дивия животъ, отдалечаването отъ книгитѣ и цивилизования свѣтъ, постояннитѣ сношения съ живи хора — това всичко много измѣня човѣка; мисля, че днесъ бихъ челъ старитѣ извори съ съвършено други очи, отколкото по-рано, и бихъ писалъ съ съвършено другъ умъ. Изглежда, че неимовѣрно скоро съмъ застарѣлъ. Сега безъ съмнение ще пиша много енергично, песимистично и иронично, безъ стария ентузиазъмъ — юношеския. Ала кога ще пиша? — Четохъ и други работи. Фалмерайовитѣ фрагменти т. II пакъ ми бѣха въ ржце. Изучавамъ и турската граматика, най-вече отъ любопитство за конструкцията на езика, защото до сега зная само индоевропейски езици.

Въ България нѣма нищо утешително. Славейковъ въ Свищовъ вършилъ глупости и си заминалъ мисля отъ тамъ, безъ да я свърши никаквата; дори отъ тамъ и не телеграфиралъ на княза. „Славянинъ“ лае противъ министерството на просвѣтата, че не знаело за мизерното положение на учителитѣ въ Русчукъ, съ порция голѣми глупости. „Независима България“ въ Варна (Шишковъ?) плаче за изхвърлянето на ъ. Инакъ въ тази журналистика само мръсотии. — Днесъ въ канцеларията се запознахъ съ българския инженеръ Бѣловъ (отъ Сливенъ) отъ дирекцията на общественитѣ работи.

Много мисля, да остана или да не остана въ България. Последнитѣ решения за пражския университетъ много ми забъркаха главата. Тукъ имамъ отворено поле, може да се прокара и основе нѣщо, макаръ че на благодарностъ въ Ориента не може да се разчита. Особено ако изкараме организацията на училищата за нѣколко години до край, ще бжде извършено нѣщо хубаво. Сжщо и възобновяването на Дружеството [Книжовното] и Списанието не е малко нѣщо, макаръ че се боя отъ глупавитѣ препирни между недоуцитѣ за правописа и други дреболии. Обаче сегашното ми положение просто не ми дава възможностъ за научна работа: претрупанъ съмъ съ административни дреболии, писане на инструкции и т. н., да държишъ всичко въ главата си (другъ това не върши), съвещания и „главоболия“ отъ сутринъ до вечеръ. Книги наистина ще имаме—библиотеката ще я устроя както искамъ. А при това и лоши жилища, нездрави и безъ удобства. Колкото повече се сближавамъ съ тукашнитѣ хора, толкова е по-лошо, защото не виждатъ вече въ тебе гостенинъ, ами свой човѣкъ, а тѣ помежду си не се отнасятъ